

NEWSLETTER NÚM. 27
OCTUBRE/DESEMBRE 2011

Editorial

Els campaments de refugiats sahraus de Tindouf van viure a finals d'octubre el segrest de tres cooperants, un lamentable episodi que esperem que ben aviat pugui resoldre's.

La Fundació ja va condemnar en el seu moment aquests segrestos, els quals van obligar a suspendre la comissió pediàtrica prevista per a principis de novembre per motius de seguretat. I és que aquests successos tenen lloc en un territori en el qual la població fa més de 35 anys que s'hi troba refugiada i on les assistències bàsiques, com ara la salut, no són sostenibles si no és per la presència d'organitzacions internacionals, com ara Ulls del món.

Després d'analitzar en detall la situació creada i valorar la continuïtat de les activitats iniciades l'any 2001 en aquest territori, la Fundació ha pres el compromís de seguir treballant, en el marc del projecte *Ulls del Sàhara*, en benefici de la població local, especialment de les persones amb deficiències visuals. Ho farà amb la màxima il·lusió, reformulant algunes de les activitats previstes, i en el marc de les noves normes de seguretat impulsades pel Front Polisario, amb les quals estan d'acord tant el Ministeri d'Afers Exteriors de l'Estat espanyol com l'ACNUR.

L'any 2011, en què Ulls del món ha celebrat el seu desè aniversari, ha estat un any en el qual s'han assolit importants reptes, com ara la implementació de la Xarxa d'Atenció Oftalmològica a El Alto (Bolívia) o la incorporació del Dr. Abel Dos Santos a l'Hospital Provincial d'Inhambane (Moçambic), després de quatre anys d'especialització en oftalmologia amb una beca d'Ulls del món. Però la crisi econòmica mundial i el terrorisme ens han portat a reformular alguns dels projectes, principalment pel que fa al desenvolupament de determinades activitats, ateses la limitació de recursos i la inseguretat en alguns territoris de la franja del Sahel.

Tot amb tot, a Ulls del món fem un balanç positiu d'aquest darrer any i dels deu anys de cooperació oftalmològica. Un decenni de treball, esforços i èxits assolits en la lluita contra la ceguesa evitable que volem compartir amb tots els qui ens heu donat suport a través del vídeo (les imatges del qual es van enregistrar al llarg de la Nit dels Ulls del món) que us presentem en aquest [enllaç](#). Junts, seguirem obrint els ulls al món.

Bon Nadal i felix any nou.

NOTÍCIES

Se celebra la comissió mèdica anual al Sàhara
Més de 200 intervencions a la comissió de Moçambic
Visita de l'ambaixador d'Espanya a Moçambic
Segueixen les activitats d'educació per a la salut a Bolívia
L'oftalmòleg de Mopti es forma a França
Ulls del món, al Mes de la Solidaritat de Mali
Es commemora el Dia Mundial de la Visió al Palau Robert
Presència al Congrés Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa
Èxit de la desena Nit dels Ulls del món
El Patronat aprova el nou Pla Estratègic
La Fundació, a les jornades de cooperació d'Alella

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

L'ENTREVISTA

Carlos Móser, oftalmòleg

NOTÍCIES

SE CELEBRA LA COMISSIÓ MÈDICA ANUAL AL SÀHARA

Del **24 de setembre al 8 d'octubre** es va celebrar la **comissió medicoquirúrgica** prevista per a aquest any als campaments de refugiats sahraus, en el marc del programa *Ulls del Sàhara 2010-2012*. L'expedició estava integrada pels oftalmòlegs **Pablo Testi** i **Núria Gabarro**, les infermeres instrumentistes **Lelo Méndez**, **Lourdes Rebollo** i **Vanessa Romero**, l'anestesiista **Jesús Alonso**, el tècnic d'equipaments **Albert Montañés** i la logista **Agata Masafret**, de l'empresa Novartis.

Els professionals voluntaris de la Fundació van dur a terme un total de **297 visites** oculars i **122 intervencions** quirúrgiques a pacients que prèviament havien estat

seleccionats pels tècnics d'oftalmologia de les diferents *wilayes*. Com ja s'havia fet l'any passat, la setmana després de la comissió es va desplaçar als campaments de la supervisora mèdica del programa, **Rebeca Atienza**, per fer el **seguiment de l'evolució dels pacients** intervinguts.

El programa *Ulls del Sàhara* té la **col·laboració** de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i els ajuntaments d'Abrera i Vacarisses. També hi donen suport els consistoris de Santa Coloma de Gramenet i Alella, en aquest cas a través del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

MÉS DE 200 INTERVENCIIONS A LA COMISSIÓ DE MOÇAMBIC

L'Hospital Provincial d'Inhambane va acollir del **29 d'octubre al 13 de novembre** la **segona comissió** medicoquirúrgica de l'any inclosa en el programa *Ulls de Moçambic*, amb l'objectiu d'oferir atenció oftalmològica als habitants de la província.

Els professionals voluntaris d'Ulls del món van dur a terme un total de **203 intervencions** quirúrgiques a persones amb problemes oculars i sense recursos econòmics, que prèviament havien estat seleccionats pel personal local. La comissió, que provenia íntegrament de terres basques, la va encapçalat el supervisor mèdic del programa moçambiquès, **Iñaki Genua**, que estava acompanyat pel també oftalmòleg **Txomin Alberdi** i per les infermeres instrumentistes **Martxeli Seco**, **Pilar Boudet** i **Susana Agra**. També hi va participar el Dr. **Abel dos Santos**, que darrerament s'ha incorporat com a oftalmòleg al servei sanitari de Moçambic després de finalitzar la beca en règim compartit entre Barcelona i Maputo que li va atorgar Ulls del món.

VISITA DE L'AMBAIXADOR D'ESPANYA A MOÇAMBIC

L'ambaixador d'Espanya a la República de Moçambic, **Eduardo López Busquets**, va visitar a principis d'octubre la seu de la Fundació per conèixer en primera persona els detalls del **programa de cooperació** que Ulls del món duu a terme al país africà.

El diplomàtic es va reunir amb el president i la directora general de la Fundació, **Rafael Ribó** i **Núria Ramon**, que li van explicar els principals avenços i resultats assolits en el marc del projecte *Ulls de Moçambic 2010-2013*. Era la primera visita que **Eduardo López Busquets**, que ocupa el càrrec d'ambaixador des del juny de 2009, feia a la seu de la Fundació, i arribava després de la visita de l'ambaixadora de Moçambic a Espanya, **Fernanda Lichale**, el maig de l'any passat.

El projecte *Ulls de Moçambic* té el **suport** de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, l'Obra Social "la Caixa" i el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya.

[TORNAR A L'INICI](#)

SEGUEIXEN LES ACTIVITATS D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT A BOLÍVIA

Ulls del món ha seguit treballant en el marc del projecte *Ulls de Bolívia* per tal d'**educar** la població d'El Alto i la seva àrea d'influència en conceptes de salut ocular i ajudar així a **prevenir les patologies oculars** de forma precoç.

En aquest sentit, la Fundació ha capacitat en oftalmologia bàsica el personal sanitari de dues organitzacions locals, **ProMujer** i **Fundapym**, amb la finalitat que puguin tractar les patologies oculars més bàsiques i derivar els altres casos. En total, s'han format **29 professionals** en unes sessions pràctiques en les quals s'han atès **831 pacients** amb deficiències visuals. També en l'àmbit de la prevenció, Ulls del món ha dut a terme **xerrades als centres educatius** d'El Alto que han permès transmetre a uns **6.000 alumnes** coneixements sobre higiene ocular i fomentar comportaments i hàbits saludables.

El programa *Ulls de Bolívia* és possible gràcies al **suport** de l'Ajuntament de Barcelona, Repsol i la Fundació ONCE per a Amèrica Llatina (FOAL).

[TORNAR A L'INICI](#)

L'OFTALMÒLEG DE MOPTI ES FORMA A FRANÇA

L'oftalmòleg de l'Hospital Sominé Dolo de Mopti, el **Dr. Ousmane Toure**, s'ha

desplaçat del **15 de novembre al 15 de desembre** a França per fer una **estada formativa** al Centre Universitari Clermont-Ferrand, gràcies a una **beca** atorgada per la Fundació Ulls del món.

El professional malià s'ha capacitat en **facoeulsificació**, una tècnica quirúrgica que permet el tractament de les **cataractes**, la principal causa de ceguesa als països més pobres i una de les més destacades arreu del món. Aquesta estada permetrà al **Dr. Toure** poder atendre amb les màximes garanties les necessitats oftalmològiques de la població amb deficiències visuals i sense recursos de la regió de Mopti.

La formació s'ha desenvolupat sota la supervisió del Dr. **Frédéric Chiambareta**, responsable del Servei d'Oftalmologia, que se suma a la implicació anterior d'altres professionals del Centre Universitari Clermont-Ferrand com ara **Franck Bacin**, **Hachemi Nezzar** i **Romain Bordas**.

ULLS DEL MÓN, AL MES DE LA SOLIDARITAT DE MALI

La Fundació va participar de forma activa en el **Mes de la Solidaritat i la Lluita contra l'Exclusió 2011**, que es va celebrar el mes d'octubre. Era una iniciativa promoguda pel govern del país africà, que enguany arribava a la **17a edició** sota el lema *Solidaritat i gènere per una societat més equitativa*.

Ulls del món va prendre part en l'**acte de clausura** del Mes de la Solidaritat, que es va celebrar el dia 31 d'octubre a Mopti. La representació va anar a càrrec del coordinador del projecte *Ulls de Mali*, **Albert Coulibaly**, que va fer entrega a les autoritats locals de diferents equipaments i materials oftalmològics i òptics amb què la Fundació ha dotat l'**Hospital Sominé Dolo de Mopti**, com ara un oftalmoscopi, un autorefractòmetre, unes ulleres de prova i una caixa de proves.

Van presidir l'acte el ministre de Desenvolupament Social, Solidaritat i Persones Grans, **Harouna Cissé**, i el governador de la regió de Mopti, **Seydou Toumani Camara**. El programa *Ulls de Mali* 2010-2012 té el **suport** del Govern Basc/Eusko Jaurlaritzia i l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

[TORNAR A L'INICI](#)

ES COMMEMORA EL DIA MUNDIAL DE LA VISIÓ AL PALAU ROBERT

Ulls del món va organitzar el **13 d'octubre** un acte de sensibilització al Palau Robert de Barcelona en el marc del **Dia Mundial de la Visió**, al qual van assistir unes **70 persones**. L'acte es va celebrar a la Sala Cotxeres, on hi havia l'**exposició "Obrint els ulls a Bolívia"** sobre el projecte de cooperació que la Fundació duu a terme a terres bolivianes.

Hi van assistir l'alcalde de Barcelona, **Xavier Trias**; la directora del Palau Robert i subdirectora de Difusió de la Generalitat de Catalunya, **Carme Cañadell**; el director general de Cooperació al Desenvolupament, **Carles Llorens**, i per part d'Ulls del món, el president, **Rafael Ribó**, el vicepresident, **Borja Corcóstegui** i la directora general, **Núria Ramon**. També hi van ser presents **Elisenda Pons**, fotògrafa i autora de l'exposició i **Mireia Jornet**, voluntària d'Ulls del món i una de les protagonistes del reportatge.

També en el marc del Dia Mundial de la Visió, la Fundació va difondre el seu spot i falca publicitaris en alguns dels principals **mitjans audiovisuals catalans**, que li van oferir espais solidaris en els dies previs i posteriors d'aquesta jornada de conscienciació en l'àmbit mundial. Es tracta de les emissores **RAC1**, **RAC105**, **Catalunya Ràdio** i **COM Ràdio**, així com de **Barcelona TV**, la **Xarxa de Televisions Locals de Catalunya** i **Mou TV**, cadena de la xarxa de metro de Barcelona.

PRESENCIA AL CONGRÉS INTERNACIONAL PER A LA PREVENCIÓ DE LA CEGUESA

La Fundació va participar a finals d'octubre en el **III Congrés Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa en països en desenvolupament**, que va tenir lloc a **Logronyo** sota l'organització de l'associació local Visión Mundi. La representació d'Ulls del món va anar a càrrec del cap de Programes, **Paco Sanz**, que va dur a terme una presentació sobre la creació de xarxes d'atenció ocular en el marc dels sistemes públics de salut.

El Congrés tenia com a objectiu donar a conèixer les principals iniciatives de

lluita contra la ceguesa en l'àmbit mundial, així com ser un punt de trobada per a entitats sense ànim de lucre i professionals del sector oftalmològic. S'hi van organitzar **sessions** sobre diferents patologies oculars com ara cataractes, tracoma i ceguesa infantil, i temes relatius a la formació o a models sostenibles de cooperació, tot amb la participació de destacats membres de la comunitat oftalmològica internacional.

ÈXIT DE LA DESENA NIT DELS ULLS DEL MÓN

Ulls del món ha commemorat el desè aniversari amb l'organització del seu **sopar anual** de sensibilització, rendició de comptes i recaptació de fons a **Barcelona**. **La Nit dels Ulls del món** va tenir lloc el **25 de novembre** a la Sala Oval del **Palau Nacional**, a Montjuïc.

L'acte va estar presidit per **Artur Mas**, president de la Generalitat de Catalunya, i hi van donar suport unes **400 persones**, entre representants de l'àmbit polític, empresarial, cultural i sanitari, que van voler demostrar el seu compromís amb Ulls del món i el treball fet durant l'última dècada en benefici de les persones amb menys recursos, tot i la complicada situació econòmica actual.

El sopar va permetre una recaptació superior als **200.000 euros**, amb els quals se seguirà avançant en els diferents projectes de cooperació en marxa. L'acte el van presentar la periodista **Susana Griso** i l'actor **Julio Manrique**, i hi va haver l'actuació musical del **Cor Jove de l'Orfeó Català** i **Ignasi Terraza**.

EL PATRONAT APROVA EL NOU PLA ESTRATÈGIC

El **Patronat** d'Ulls del món es va reunir el dia **25 de novembre**, trobada en la qual es va donar el vistiplau al **Pla Estratègic 2011-2014**. Es tracta d'un document que marca les línies de treball de l'entitat durant els propers anys i que té com a **objectius principals** facilitar a un major nombre de persones l'accés als serveis de salut ocular, diversificar els fons econòmics, ampliar la xarxa social sensibilitzada amb la Fundació i incrementar la col·laboració nacional i internacional, entre d'altres.

La reunió va servir per presentar els **nous patrons** de la Fundació: Francesc Sancho, Joan Carles Garcia i Cristina Iniesta, nomenats recentment en representació de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, respectivament, així com l'oftalmòleg Andrés Müller-Thyssen, el periodista i escriptor Joan Barril i l'economista Maria Teresa Vilalta.

[TORNAR A L'INICI](#)

LA FUNDACIÓ, A LES JORNADES DE COOPERACIÓ D'ALELLA

La Fundació va participar el **27 de novembre** en la iniciativa **Mirades del món**, unes jornades de cooperació organitzades per l'Ajuntament d'Alella. Ulls del món tenia un **estand** a la plaça de l'Ajuntament, des del qual va poder informar a la població del municipi de les activitats de cooperació que duu a terme als territoris més pobres del món i, en especial, als campaments de refugiats sahraus de Tindouf.

I és que l'Ajuntament d'Alella dona suport l'any 2011 al programa que la Fundació desenvolupa al Sàhara, el qual es concreta amb una aportació econòmica d'**11.000 euros**. La representació de l'entitat va anar a càrrec de l'optometrista voluntària **Carol Camino** i de la coordinadora del projecte *Ulls del Sàhara*, **María Tavera**.

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

La celebració de la Nit dels Ulls del món i del Dia Mundial de la Visió han centrat l'atenció mediàtica en aquest últim trimestre de l'any. L'organització del **sopar solidari** al MNAC ha tingut una destacada difusió en mitjans de comunicació audiovisuals com ara Televisió de Catalunya, a través del canal 3/24, al programa *8 al Dia* de 8TV i a l'emissora Punto Radio, amb una referència al reconegut espai *Protagonistas* de Luis del Olmo.

Així mateix, se n'han fet ressò capçaleres de la talla de *La Vanguardia* o *El*

Periòdic de Catalunya, que també han informat de la commemoració del **Dia Mundial de la Visió** juntament amb altres mitjans com ara Catalunya Ràdio (*El Cafè de la República*) o Onda Cero (*Julia en la Onda*). En aquest cas, però, el protagonisme mediàtic s'ha centrat en mitjans d'Euskadi com ara *Deia*, Euskal Telebista, Radio Popular i Onda Vasca, així com en els diaris bolivians *La Razón* i *El Altoño*, que s'han fet ressò de les iniciatives organitzades sobre el terreny amb motiu d'aquesta jornada.

[TORNAR A L'INICI](#)

L'ENTREVISTA

Nom: Carlos Móser Würth

Edat: 55 anys

Professió: oftalmòleg i voluntari d'Ulls del món

He nascut i visc a: Barcelona

Estic en contacte amb Ulls del món des de: l'any 2002

Carlos Móser té una relació especial amb Moçambic, país que li va despertar el seu interès per l'oftalmologia. Va ser l'any 1984, quan treballava com a metge internista a l'Hospital de Quelimane i veia com l'oftalmòleg tornava la visió a pacients i això donava al servei una atmosfera de certa alegria en comparació amb la realitat que ell vivia, amb persones afectades per la guerra civil i la malnutrició. Des d'aquell moment, va decidir cursar aquesta especialitat per "donar qualitat de vida a les persones".

Móser ha seguit la seva vinculació amb Moçambic, ja que va ser supervisor mèdic del programa de la Fundació fins l'any 2005 i s'ha desplaçat gairebé de forma anual al país africà. El seu últim viatge va ser el setembre de 2011 com a responsable d'una comissió mèdica a Inhambane.

Quina valoració fas d'aquesta comissió a Inhambane?

Doncs la veritat és que va ser una sorpresa agradable, ja que em vaig trobar moltes millores tant pel que fa als objectius a complir com a l'organització de l'activitat sobre el terreny.

Com ha evolucionat l'atenció oftalmològica des de la primera vegada que hi vas anar?

Indubtablement, està millor que abans, ja que pràcticament no hi havia atenció oftalmològica i en aquest temps s'han atès molts pacients. Fins ara potser no s'ha influït gaire en els objectius marcats pel programa *Visió 2020: El Dret a Veure-hi*, però en aquests moments s'estan assentant unes bones bases perquè es comencin a complir.

Últimament s'ha incorporat al servei l'oftalmòleg local Abel dos Santos, que ha estat format per Ulls del món. Què suposa això per a la població de la província?

La incorporació del Dr. Abel dos Santos és bàsica, ja que estem parlant d'un programa de desenvolupament oftalmològic. També és molt important la presència dels tècnics d'oftalmologia Miguel i Sergio; sense ells hauria estat totalment impossible començar res. Crec que encara s'haurien d'incorporar més tècnics a la província per poder establir una bona xarxa assistencial, guiada i supervisada pel Dr. Dos Santos.

Quin paper hi té en general el personal moçambiquès?

Com ja avançava a la resposta anterior, sóc de l'opinió que qualsevol programa de desenvolupament ha d'anar a càrrec del personal del país i *Ulls de Moçambic* no n'és una excepció. L'ajuda externa només ha de servir per a formació, aportació de material (oftalmològic i d'infraestructures) i consultoria.

Té alguna particularitat Moçambic i la seva gent amb relació a altres països que coneguis?

De Moçambic m'agrada la simpatia i l'alegria que desprenen tant els

col·laboradors com els pacients. L'únic país on he treballat, a més de Moçambic, és Etiòpia i la veritat és que la gent és molt diferent.

Què t'aporta aquesta col·laboració voluntària amb Ulls del món?

M'agrada poder ajudar, tot i que sóc absolutament conscient que de moment l'únic que he fet és aconseguir que a un cert nombre de pacients els hagi tocat la loteria i hagin pogut tornar a veure-hi; realment no crec que hagi fet cap aportació pel que fa al desenvolupament del país. Personalment m'aporta molt i, tot i que viatjo en moltes ocasions, m'agrada més viatjar treballant ja que coneixes molt més la realitat d'un país que fent-ho com a turista.

[TORNAR A L'INICI](#)

FES-TE'N SOCI

FES-TE'N VOLUNTARI

COL·LABORA

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest [missatge](#), indicant-nos que no te l'enviem més.
D'acord amb l'establert a la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal, t'informem que les teves dades estan incloses en un fitxer automatitzat propietat d'Ulls del món. Per a la cancel·lació dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, et pots posar en contacte amb nosaltres.

ORRINT FIS ILLS AL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona · T: +34 93 451 51 52 · F: +34 93 451 47 77

www.ullsdelmon.org · fundacio@ullsdelmon.org